

INHOUD

VOORWOORD	1
MISBRUIK VAN DE GOEDEREN OF VAN HET KREDIET VAN DE RECHTSPERSOON	1
MAXIMILIEN ARNOLDY	
I. INLEIDING EN SITUERING	1
II. MISBRUIK VAN VENNOOTSCHAPSGOEDEREN IN HET STRAFWETBOEK VAN 1867	6
A. CONSTITUTIEVE BESTANDDELEN.....	6
1. <i>Materiële bestanddelen</i>	7
a. Daderschap: bestuurders in feite of in rechte van burgerlijke en handelsvennootschappen, alsook van verenigingen zonder winstoogmerk.....	7
b. Gebruik van de goederen of van het krediet van de rechtspersoon.....	18
c. Gebruik op betekenisvolle wijze in het nadeel van de vermogensbelangen van de rechtspersoon en van die van zijn schuldeisers of vennoten.....	22
2. <i>Moreel bestanddeel</i>	26
a. Met bedrieglijk opzet.....	28
b. Voor persoonlijke rechtstreekse of onrechtstreekse doeleinden.....	31
c. Wetenschap dat het gebruik op betekenisvolle wijze in het nadeel is van de vermogensbelangen van de rechtspersoon en van die van zijn schuldeisers of vennoten.....	34
d. Praktijkgerichte conclusie.....	36
B. VENNOOTSCHAPSGROEPEN.....	37
C. BESTRAFFING.....	40
III. MISBRUIK VAN VENNOOTSCHAPSGOEDEREN IN HET NIEUWE STRAFWETBOEK VAN 2024	45
A. NIEUWE MISDRIJFOMSCHRIJVING.....	45
B. DE VERSCHILLEN MET ARTIKEL 492BIS VAN HET STRAFWETBOEK VAN 1867 EN DE PRAKTISCHE GEVOLGEN HIERVAN.....	45
1. <i>Beschermde rechtspersonen</i>	47
a. Rechtspersonen.....	47
b. Privaatrechtelijke rechtspersonen.....	49
2. <i>Tekstuele aanpassingen</i>	54
3. <i>Bestrafing</i>	55

IV. MISBRUIK VAN VENNOOTSCHAPSGOEDEREN DE LEGE FERENDA	59
A. AANBEVELINGEN	59
1. <i>Bestuurders, in feite of in rechte</i>	59
2. <i>Uitbreiding tot alle rechtspersonen</i>	60
3. <i>Maatschap en feitelijke vereniging gelijkstellen met rechtspersonen</i>	61
4. <i>Tekstuele aanpassing van de Nederlandse misdrijfomschrijving</i>	64
5. <i>Schuldeisers of aandeelhouders</i>	65
6. <i>Rechtvaardigingsgrond voor vennootschapsgroepen</i>	65
7. <i>Benaming</i>	66
B. AMENDEMENTSVOORSTEL	67
V. CONCLUSIE: HET MISBRUIK VAN VENNOOTSCHAPSGOEDEREN IN HET NIEUWE STRAFWETBOEK ... GEBREKKIG EN OVERBODIG?	68

IOS, OOK VOOR CONSUMENTENSCHULDEN?

JUSTINE DAVIDTS

I. INLEIDING	71
II. DE EVOLUTIE VAN DE IOS-PROCEDURE IN EEN NOTENDOP	73
A. MINNELIJKE INVORDERINGSPROCEDURE	73
1. <i>Consumentenschulden</i>	73
B. GERECHTELIJKE INVORDERINGSPROCEDURES	77
1. <i>Klassieke gerechtelijke invorderingsprocedure</i>	77
2. <i>Summiere rechtspleging om betaling te bevelen: artikel 1338-1344 van het Gerechtelijk Wetboek</i>	79
C. DE IOS-PROCEDURE	80
1. <i>Toepassingsgebied</i>	81
a. <i>Ratione materiae</i>	81
b. <i>Ratione personae</i>	82
c. <i>Ratione summae</i>	82
2. <i>Buitengerechtelijke actoren</i>	83
a. <i>De gerechtsdeurwaarder als pionier</i>	83
b. <i>'L'avocat est le premier juge'</i>	84
3. <i>Vier fases van IOS</i>	85
a. <i>Aanmaning tot betalen</i>	85
b. <i>Reactie van de schuldenaar</i>	85
c. <i>Proces-verbaal van niet-betwisting</i>	87
d. <i>Uitvoerbaarverklaring van het proces-verbaal</i>	88
4. <i>CROS</i>	89
5. <i>Praktijkanalyse</i>	90

D.	DE VERSCHILLENDE INVORDERINGSMOGELIJKHEDEN NAAST ELKAAR	91
1.	<i>Duurtijd</i>	91
2.	<i>Kosten</i>	92
3.	<i>Succesverhaal</i>	94
III.	FRANSE VEREENVOUDIGDE INVORDERINGSPROCEDURE VOOR GERINGE SCHULDVORDERINGEN	94
A.	ALGEMEEN	95
1.	<i>Toepassingsgebied</i>	95
a.	<i>Ratione materiae</i>	95
b.	<i>Ratione personae</i>	96
c.	<i>Ratione summae</i>	96
d.	De gerechtsdeurwaarder	96
B.	VERLOOP FRANSE BETALINGSBEVEL	97
1.	<i>Opstart door gerechtsdeurwaarder</i>	97
2.	<i>Uitnodiging tot de procedure</i>	98
3.	<i>Reactie schuldenaar</i>	99
a.	Weigering	99
b.	Instemming	100
4.	<i>Onderhandeling tot een akkoord</i>	100
a.	Succesvolle onderhandelingen	101
b.	Mislukte onderhandelingen	101
5.	<i>Uitvoerbare titel</i>	101
6.	<i>Tenuitvoerlegging</i>	102
C.	INFORMATISERING	103
D.	KOSTEN	104
E.	VERGELIJKING MET IOS	104
IV.	VORMT HET EUROPESE CONSUMENTENBELEID EEN BELEMMERING?	106
A.	VERDEELDE MENINGEN	106
B.	EUROPESE INVLOED INZAKE CONSUMENTENBESCHERMING	107
1.	<i>Richtlijn Oneerlijke Bedingen</i>	107
2.	<i>Het consumentenbeleid van het Hof van Justitie</i>	108
a.	Procedurele autonomie	108
b.	Zwakke onderhandelingspositie	109
c.	Ambtshalve toetsing noodzakelijk in het licht van het doeltreffendheidsbeginsel?	111
C.	PRINCIPES VAN HET HOF VAN JUSTITIE TOEGEPAST OP DE IOS-PROCEDURE	114
D.	IOS VOOR CONSUMENTEN IS MOGELIJK	115
V.	AANVULLENDE CONSUMENTENGARANTIES EN CONTROLEMECHANISMEN	116
A.	GEWIJZIGDE MAATSCHAPPIJOPVATTINGEN	116

B.	VOORONTWERP VAN WET 2018.....	117
1.	<i>Toepassingsgebied</i>	118
2.	<i>Voorafgaande controles</i>	118
a.	Formele controle door gerechtsdeurwaarder.....	118
b.	Solvabiliteitscontrole	118
c.	Tussenkomst advocaat	119
3.	<i>Kosteloze uitnodiging tot betalen</i>	119
4.	<i>Betekening van de aanmaning tot betalen</i>	120
5.	<i>Proces-verbaal van niet-betwisting en de uitvoerbaarverklaring</i>	120
6.	<i>Beoordeling voorontwerp</i>	121
C.	AANVULLENDE CONSUMENTENGARANTIES IN IOS B2C	122
1.	<i>Waarborgen in IOS B2B</i>	122
2.	<i>Bijkomende garanties voor consumenten</i>	122
a.	Toepassingsgebied	123
b.	Waarborgen geboden door de gerechtsdeurwaarder	124
c.	Meer controle.....	126
d.	Bijkomende kosteloze aanmaning.....	127
e.	Geen vereenvoudiging van de betwisting	127
f.	Tussenkomst advocaat noodzakelijk?	128
VI.	CONCLUSIE	130

IS ER ONDER HET WVV NOG WEL EEN (WEZENLIJK) VERSCHIL TUSSEN DE NV EN DE BV?

133

KAMILLE KIEBERT

I.	INLEIDING	133
II.	DE NV EN DE BV(BA) VANUIT EEN HISTORISCH PERSPECTIEF	134
III.	DE NV EN DE BV IN HET WVV	139
A.	INLEIDING	139
B.	INVOERING VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN IN 2019	140
C.	HOOFDKENMERKEN BEIDE VENNOOTSCHAPSVORMEN	143
D.	AANTAL AANDEELHOUDERS	144
1.	<i>Inleiding</i>	144
2.	<i>Aantal aandeelhouders NV</i>	144
3.	<i>Aantal aandeelhouders BV</i>	145
4.	<i>Besluit</i>	146
E.	KAPITAAL EN VERMOGEN	146
1.	<i>Inleiding</i>	146
2.	<i>Kapitaal in de NV</i>	146

a.	Algemene beschouwingen kapitaal	146
b.	Vorming van het kapitaal.....	147
c.	Instandhouding van het kapitaal	148
3.	<i>Vermogen in de BV</i>	150
a.	Afschaffing kapitaalconcept	150
b.	Vorming van het vermogen.....	151
c.	Instandhouding van het vermogen	153
4.	<i>Besluit</i>	156
F.	OVERDRACHT VAN AANDELEN	158
1.	<i>Inleiding</i>	158
2.	<i>Overdracht van aandelen in de NV</i>	158
a.	Algemene beschouwingen effecten	158
b.	Overdracht van aandelen	159
3.	<i>Overdracht van aandelen in de BV</i>	160
a.	Algemene beschouwingen effecten	160
b.	Overdracht van aandelen	160
4.	<i>Besluit</i>	162
G.	LIDMAATSCHAPS- EN VERMOGENSRECHTEN	163
1.	<i>Inleiding</i>	163
2.	<i>Lidmaatschaps- en vermogensrechten in de NV</i>	164
3.	<i>Lidmaatschaps- en vermogensrechten in de BV</i>	165
4.	<i>Besluit</i>	166
H.	BESTUUR	167
1.	<i>Inleiding</i>	167
2.	<i>Bestuur in de NV</i>	167
3.	<i>Bestuur in de BV</i>	169
4.	<i>Tussenbesluit</i>	170
I.	SCHEMA'S: NV VERSUS BV	171
J.	BESLUIT	172
IV.	MISKENT DE BV HET EUROPEES VENNOOTSCHAPSRECHT?	173
A.	INLEIDING	173
B.	FORMEEL CRITERIUM	174
C.	EUROPESE BESLOTEN VENNOOTSCHAP	176
D.	ONGEWIJZIGD TOEPASSINGSGEBIED	176
E.	NIET-GERECHTVAARDIGDE INBREUKPROCEDURE	179
F.	BESLUIT	180
V.	ZIJN BEIDE VENNOOTSCHAPSVORMEN NOODZAKELIJK?	181
A.	INLEIDING	181
B.	RECHTSZEKERHEID	181

C.	NOODZAAK AAN EEN VENNOOTSCHAP DIE NIET ONDERWORPEN IS AAN DE KAPITAALVOORSCHRIFTEN	183
D.	PERCEPTIE EN BEKENDHEID VAN BEIDE VENNOOTSCHAPSVORMEN	183
E.	WETTELIJK VERPLICHTE VENNOOTSCHAPSVORM	184
F.	BESLUIT	184
VI.	DE TOEKOMST VAN DE NV	184
A.	INLEIDING	184
B.	VERSCHILLENDE DENKPISTES	185
1.	<i>Opnieuw benadrukken van de verschillen tussen de NV en de BV</i>	<i>185</i>
2.	<i>Afschaffen van de NV</i>	<i>186</i>
3.	<i>Varianten</i>	<i>187</i>
4.	<i>Integratie Europese Vennootschap en NV</i>	<i>188</i>
C.	BESLUIT	188
VII.	NV VERSUS BV: CHECKLIST	189
A.	NV VERSUS BV: ALGEMENE CHECKLIST	189
B.	NV VERSUS BV: CHECKLIST VERSCHILPUNTEN	191
VIII.	CONCLUSIE	192
DE KLIMAATZAAK: EEN SCHOT VOOR DE BOEG VAN DE BELGISCHE OVERHEDEN		195
LUCAS VAN WICHELEN		
I.	INLEIDING	195
II.	DE BELGISCHE KLIMAATZAAK: OVERZICHT EN JURIDISCHE CONTEXT	196
A.	DE EISEN	198
B.	DE FEITEN	199
C.	DE RELEVANTE RECHTSBRONNEN	200
III.	KLIMAATAANSPRAKELIJKHEID OP GROND VAN DE FOUTAANSPRAKELIJKHEID	202
A.	HET FOUTBEGRIIP: TWEELEDIGE INVULLING	202
1.	<i>De objectieve fout</i>	<i>203</i>
2.	<i>Schending van een specifieke rechtsnorm</i>	<i>204</i>
3.	<i>Beroep op de algemene zorgvuldigheidsnorm</i>	<i>205</i>
B.	KLIMAATSCHADE	208

1.	<i>Huidige schade</i>	208
2.	<i>Toekomstige schade</i>	209
3.	<i>Zuiver ecologische schade</i>	209
C.	HET MOEILIJKE BEWIJS VAN EEN CAUSAAL VERBAND INZAKE KLIMAATVORDERINGEN.....	209
1.	<i>Complexiteit</i>	210
2.	<i>Grote afstand tussen schade en schadeverwekkend feit</i>	210
3.	<i>De internationale uitstootverdeling</i>	211
4.	<i>De nationale uitstootverdeling</i>	212
D.	DE TOEPASSING VAN HET GEMEENRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEIDSREGIME OP DE BELGISCHE KLIMAATZAAK.....	212
1.	<i>Oordeel van de Brusselse rechtbank in eerste aanleg</i>	213
2.	<i>Artikelen 1382 en 1383 oud Burgerlijk Wetboek: oneindig oprekbaar?</i>	213
3.	<i>Herstel en vergoeding van klimaatschade</i>	214
IV.	KLIMAATAANSPRAKELIJKHEID OP GROND VAN HET EVRM	215
A.	TOEPASSING IN KLIMAATZAKEN.....	216
1.	<i>Link tussen mensenrechten en klimaat</i>	216
2.	<i>Voorwaarden voor de toepassing</i>	217
3.	<i>Voorwaarden voor het opleggen van preventieve maatregelen</i>	218
B.	VERGELIJKING MET DE FOUTAANSPRAKELIJKHEID.....	220
1.	<i>Het foutbegrip</i>	221
2.	<i>De schade</i>	221
3.	<i>Het causaal verband</i>	221
4.	<i>Wat betreft de mogelijkheid tot het opleggen van maatregelen</i>	222
V.	OBSTAKELS DIE DE LEGITIMITEIT VAN EEN KLIMAATRECHTER KUNNEN AANTASTEN	222
A.	DE SCHEIDING DER MACHTEN.....	223
1.	<i>Toepassing op de Belgische klimaatzaak</i>	224
B.	OPLEGGEN VAN CONCRETE REDUCTIEPERCENTAGES: BELEIDSKWESTIE OF RECHTERLIJKE CONTROLE?.....	226
1.	<i>Beperken van de beoordelingsvrijheid in ieder geval ontoelaatbaar</i>	226
2.	<i>Injunctiebevel ook mogelijk bij overheidsonthouden</i>	227
3.	<i>Klimaatadaptatie als valabel alternatief?</i>	228
4.	<i>Geen onredelijke last voor de Belgische overheden</i>	230
C.	HET INJUNCTIEBEVEL.....	230
1.	<i>Gebrek aan een juridisch bindend ijkingspunt</i>	231
2.	<i>De common ground-methode</i>	231
3.	<i>Wetenschappelijke modellen als ijkingspunt</i>	233
4.	<i>Het bepalen van de minimumdrempel</i>	234
5.	<i>Afdwingen van bindende Europeesrechtelijke doelstellingen voor de rechter</i>	237
VI.	CONCLUSIE	240

HET BELANG VAN DE KWALIFICATIE VAN GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG OP HET WERK ALS SOCIAALRECHTELIJK MISDRIJF	243
MARGO VANDEN BEMPT	
I. INLEIDING	243
II. DADEN VAN GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG OP HET WERK	245
A. DE BEGRIPPEN ‘GEWELD’, ‘PESTERIJEN’ EN ‘ONGEWENST SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK’	245
B. KWALIFICATIE ALS SOCIAALRECHTELIJK MISDRIJF	249
C. DEELBESLUIT	252
III. VERSCHILLENDE ACTIEMIDDELEN EN BESCHERMING VAN DE WERKNEMERS	252
A. INTERNE PROCEDURE	252
B. EXTERNE PROCEDURE	253
1. <i>Burgerrechtelijke procedure</i>	254
a. Vordering tot schadevergoeding	255
b. Vordering tot staking	256
c. Vordering tot voorlopige maatregelen	257
2. <i>Strafrechtelijke procedure</i>	258
C. BEMIDDELING EN CONCILIATIE	259
D. BIJZONDERE ONTSLAGBESCHERMING	260
E. DEELBESLUIT	262
IV. VERHOUDING MET VERWANTE STRAFBAARSTELLINGEN IN HET GEMEEN STRAFRECHT	263
A. (ON)OPZETTELIJKE SLAGEN EN VERWONDINGEN EN DOODSLAG	263
B. BELAGING	266
C. AANRANDING VAN DE EERBAARHEID EN VERKRACHTING	270
D. VERGELIJKING MET DE DRIE SOCIAALRECHTELIJKE MISDRIJVEN: EEN OVERZICHT	273
E. EENDAADSE SAMENLOOP	275
1. <i>Algemeen</i>	275
2. <i>Uiteenzetting van de verschillende hypothesen</i>	276
3. <i>Toepassing van de hypothesen in de voorliggende casus</i>	278
F. DEELBESLUIT	280
V. WENSELIJKHEID VAN DE TOEPASSING VAN HET SOCIAAL STRAFRECHT	281
A. TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE AUTONOME STRAFBAARSTELLING	281
B. RISICO OP OVERPENALISERING EN INCONSISTENTIE	282

C. AANBEVELINGEN	285
D. DEELBESLUIT	286
VI. CONCLUSIE	286
DE RECHTEN VAN INHEEMSE VOLKEREN, GEKOPPELD AAN EEN CASESTUDY VAN DE BEDOEÏENEN IN ISRAËL EN PALESTINA	289
RAFFAELLA ZAMPARO	
I. INLEIDING	289
A. PROBLEEMSTELLING	290
B. METHODOLOGIE	291
II. THEORIE	291
A. INHEEMSE VOLKEREN	292
1. <i>Algemeen</i>	292
a. Wat wordt er bedoeld met een inheemse bevolking? Wie zijn ze?	292
2. <i>Definitie</i>	293
a. Kwalificatie als 'inheems volk': criteria	298
3. <i>Conclusie</i>	300
B. DE ONTWIKKELING VAN DE RECHTEN VAN INHEEMSE VOLKEREN	300
1. <i>Inleiding</i>	300
2. <i>Internationale arbeidsorganisatie</i>	301
a. Convention concerning the Protection and Integration of Indigenous and Other Tribal and Semi-Tribal Populations in Independent Countries	302
b. Convention concerning Indigenous and Tribal Peoples in Independent Countries	302
3. <i>De VN-Verklaring voor de rechten van inheemse volkeren</i>	303
a. <i>Inleiding</i>	303
b. <i>Ontstaansgeschiedenis</i>	303
c. <i>Een langdurig onderhandelingsproces</i>	305
d. <i>Juridische status</i>	306
e. <i>Rechten uit de VN-Verklaring</i>	308
f. <i>Implementatie van de VN-Verklaring</i>	317
C. CONCLUSIE	321
III. PRAKTIJK	323
A. CASESTUDY: DE BEDOEÏENEN IN ISRAËL EN PALESTINA	324
1. <i>Inleiding</i>	324
2. <i>De Bedoeïenen</i>	325
a. <i>Zijn de Bedoeïen een inheems volk?</i>	325
b. <i>Seminomaden</i>	326

3.	<i>Schending van hun rechten</i>	327
a.	<i>Discriminatie</i>	329
b.	<i>Schending van hun landrechten</i>	331
c.	<i>Vernietiging van bedoeïense dorpen en verplaatsing naar andere gebieden</i>	332
4.	<i>Toepassing van de VN-Verklaring over de Rechten van Inheemse Volkeren</i>	338
5.	<i>Conclusie</i>	341
IV.	CONCLUDEREND DEEL	341
A.	VASTSTELLINGEN UIT HET ONDERZOEK	342
1.	<i>Discriminatie</i>	342
2.	<i>Vernietigingen en verplaatsingen</i>	343
B.	AANBEVELINGEN	344
1.	<i>Algemeen</i>	344
2.	<i>Bedoeïenen</i>	345